

те функции, которые обычно выполняет ЛПР.

Выводы и перспективы дальнейших исследований.

Разработанная концепция позволяет свести исходную задачу выработки управленческих решений, описанную в начале статьи выражением (1), к набору более простых задач, решение которых может быть осуществлено с использованием современных методов анализа и обработки данных. Использование предложенной концепции интеллектуальной автоматизированной системы принятия решений позволяет сократить расходы на поддержку работы системы в условиях изменчивой внешней среды; уменьшить требования к персоналу, работающему с системой, и затраты на его обучение; повысить автономность работы системы.

Дальнейшее развитие предложенной концепции подразумевает детализацию обозначенных в ней процессов и методов, уточнение структуры данных, моделей и оценок, доведение разработок до практической реализации.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Анфилов В.С. Системный анализ в управлении / Анфилов В.С., Емельянов А.А., Кукушкин А.А. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
2. Росс Эшби У. Введение в кибернетику / Росс Эшби Уильям. – М.: Издательство иностранной литературы, 1959. – 432 с.
3. Bremermann, H.J. Optimization through evolution and recombination / Bremermann Hans J. // In: Yovits, M.C., et al. (eds.) Self-Organizing Systems, Washington, Spartan Books, 1962. – P. 93–106.
4. Сараев, А.Д. Системный анализ и современные информационные технологии / А.Д. Сараев, О.А. Щербина. – Симферополь: СОНАТ, 2006. – 342 с.
5. Хайкин С. Нейронные сети: Полный курс / Хайкин С. – [2-е изд.]. – М.: Вильямс, 2006. – 1104 с.
6. Теория выбора и принятия решений / [Макаров И.М., Виноградская Т.М., Рубчинский А.А., Соколов В.Б.]. – М.: Наука, 1982. – 328 с.
7. Милиц А.Ю. Общие вопросы постановки задач в нейросетевом моделировании // Нейро-нечіткі технології моделювання в економіці, наук.-аналіт. журн. – Київ: КНЕУ, 2012. №1. – 2012. С. 189-206.

УДК 336.67

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Міхєєнко К.С., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства Донецького національного університету (Україна)

Йоненко А.І., аспірант кафедри економіки підприємства Донецького національного університету (Україна)

Міхєєнко К.С., Йоненко А.І. Особливості управління фінансовими результатами діяльності переробного підприємства.

У статті розглядається процес управління фінансовими результатами діяльності переробного підприємства. Метою дослідження є визначення напрямків вдосконалення процесу управління фінансовими результатами діяльності переробного підприємства. Вивчена сутність фінансових результатів діяльності переробного підприємства та економічного механізму управління фінансовими результатами переробного підприємства. Досліджено процес управління фінансовими результатами діяльності підприємства, увагу приділено процесу фінансово-економічного аналізу. Розраховані показники ділової активності, фінансової стійкості, рентабельності і ліквідності переробного підприємства. Оцінка фінансово-економічного стану переробного підприємства ПАТ «Ямпільський консервний завод» дозволила визначити основні показники, які негативно впливають на діяльність консервного заводу. Розрахунок основних коефіцієнтів, які характеризують фінансово-економічний стан переробного підприємства надав можливість визначити основні переваги та проблеми переробного підприємства. На основі фінансово-економічного аналізу оцінено політику управління фінансовими результатами підприємства, її сильні та слабкі сторони. Проаналізовані шляхи покращення фінансово-економічного стану підприємства. Визначені напрямки вдосконалення управління фінансовими результатами діяльності переробного підприємства.

Ключові слова: фінансово-економічний аналіз, фінансові результати, управління фінансовими результатами, ефективність.

Міхєєнко К.С., Йоненко А.І. Особенности управления финансовыми результатами деятельности перерабатывающего предприятия.

В статье рассматривается процесс управления финансовыми результатами деятельности перерабатывающего предприятия. Целью исследования является определение направлений совершенствования процесса управления финансовыми результатами деятельности перерабатывающего предприятия. Изучена сущность финансовых результатов деятельности перерабатывающего предприятия и экономического механизма управления финансовыми результатами перерабатывающего предприятия. Исследован процесс управления финансовыми результатами деятельности предприятия, внимание уделено процессу финансово-экономического анализа. Рассчитаны показатели деловой активности, финансовой устойчивости, рентабельности и ликвидности перерабатывающего предприятия. Оценка финансово-экономического состояния перерабатывающего предприятия ПАО «Ямпольский консервный завод» позволила определить основные показатели, которые негативно влияют на деятельность консервного завода. Расчёт основных коэффициентов, которые характеризуют финансово-экономическое состояние перерабатывающего предприятия дал возможность определить основные преимущества и проблемы перерабатывающего предприятия. На основе финансово-экономического анализа оценена политика управления финансовыми результатами предприятия, её сильные и слабые стороны. Проанализированы пути улучшения финансово-экономического состояния предприятия. Определены направления совершенствования управления финансовыми результатами деятельности перерабатывающего предприятия.

Ключевые слова: финансово-экономический анализ, финансовые результаты, управления финансовыми результатами, эффективность.

Mikheenko K., Yonenko A. Specific features of the management of the financial results of processing enterprise.

The paper deals with the management of the financial results of processing enterprise. The objective of research is to identify areas to improve the management of the financial results of processing enterprise. The essence of the financial results of processing enterprise and the economic mechanism of the management of the financial results of processing enterprise were studied. The process of the management of the financial results of enterprise was researched, attention is paid to the process of economic and financial analysis. The indicators of business activity, financial stability, profitability and liquidity of processing enterprise were calculated. Assessment of the financial and economic condition of the processing enterprise PJSC "Yampilsky cannery" allowed us to determine the main factors that negatively affect the activities of the cannery. The calculation of the main factors that characterize the financial and economic position of the processing enterprise made it possible to identify the main benefits and problems of processing enterprise. On the basis of financial and economic analysis the policy of the management of the financial results of the enterprise, its strengths and weaknesses were evaluated. The ways to improve the economic and financial condition of the company were analyzed. The directions of improving the management of the financial results of processing enterprise were determined.

Keywords: financial and economic analysis, financial results, financial management, efficiency.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки кожне підприємство бажає бути конкурентоспроможним та прибутковим.

Для того, щоб досягнути цього та збільшити ефективність виробництва, не опинитись на грані банкрутства підприємства повинні обов'язково проводити фінансовий аналіз та ефективно забезпечувати себе фінансовими ресурсами. Тому досягнути своїх цілей підприємство може лише завдяки ефективному управлінню фінансовими результатами, для чого необхідно побудувати економічний механізм управління фінансовими результатами господарської діяльності у рамках загальної системи управління промисловим підприємством. Саме цьому тема управління фінансовими результатами не втрачає своєї актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання управління фінансовими результатами у своїх роботах досліджували: Дж. Уільямс, який розробив модель оцінки вартості фінансових активів; Г. Марковиць, який заклав основи теорії портфеля; У. Шарпа, Дж. Літнерс, Дж. Моссині, які розробили модель оцінки доходності фінансових активів та портфеля фінансових інвестицій; Ф. Модільяні, М. Міллер, які дослідили теорію структури капіталу та ціни джерел фінансування. Дані питання знайшли своє відображення також у працях таких вчених, як: Л.Д. Білик, Ф.Ф.Бутинець, В.М. Івахненко, Л.А. Лахтіонова, С.В. Мних, А.М.Поддєрьогін, С.Ф.Покропивний, В.В. Сопко, О.О. Терещенко, С.І. Шкарабан, М.І. Баканов, І.Т. Балабанов, Л.Бернштейн, О.В. Єфімов, Р. Метьюс, Д. Міддлтон, В.П. Привалов, Ж. Рішар, В.М. Родіонова, Г.В. Савицька, Д. Стоун, Е.Хелферт, А.Д. Шеремет та ін.

Виділення невирішеної проблеми. Вивчення опублікованих праць і практика господарської діяльності свідчать про відсутність достатнього висвітлення принципово важливих питань, пов'язаних з формуванням фінансових результатів як самостійного об'єкта управління. Дотепер залишаються недостатньо розробленими теоретичні положення про економічне тлумачення фінансових результатів, їх місце в управлінні операційною та фінансово-інвестиційною діяльністю підприємств. Саме тому подальше вивчення даної тематики є необхідним.

Метою наукової статті є визначення напрямків вдосконалення процесу управління фінансовими результатами діяльності переробного підприємства.

Результати дослідження. Фінансовий результат господарської діяльності підприємства вважається ключовим показником загальної результативності підприємства, на основі якого визначаються основні проблеми підприємства, його сильні і слабкі сторони, а також здійснюється вибір способів покращення стану підприємства у ринковій сфері. Саме тому так важливо обрати правильну політику управління фінансовими результатами діяльності підприємства та вміти реалізувати її на практиці.

«Підприємство отримує позитивну економічну вигоду у випадку, коли отримані доходи перевищують понесені витрати» [1]. Якщо ж підприємство отримало збитки, то це означає перевищення витрат над доходами. Тому фінансовий результат роботи підприємства, як одна з основних категорій економіки, може виступати у двох формах – прибуток або збиток. Безпосередньо з цією категорією пов'язані поняття доходів і витрат. Взаємозв'язок наведених категорій представлений на рисунку 1.

Отже, фінансовий результат дає можливість встановити взаємозв'язок між усіма іншими економічними показниками та узагальнити результати діяльності підприємства.

Рис. 1. Форми фінансового результату підприємства

Останнім часом в умовах збитковості значної кількості підприємств масштаби досліджень щодо фінансових результатів підприємств ще більше зросли, що зумовлено потребою пошуку резервів зростання прибутковості підприємств.

«Прибуток – це один із головних чинників, що впливає на величину макропоказників економічного та соціального розвитку, зокрема, валового внутрішнього продукту держави, обсягу доходів і витратків бюджету, рівень споживання та нагромадження у суспільстві[2]». В практичній діяльності бухгалтерів та економістів часто спостерігається ототожнення поняття фінансового результату та прибутку підприємств. Категорія фінансового результату є ширшим поняттям порівняно із категорією прибутку, оскільки, показник прибутку є однією із двох форм (прибуток чи збиток) відображення фінансового результату господарської діяльності підприємства. Фінансовий результат характеризує якісні та кількісні показники результативності господарської діяльності підприємства, а прибуток - позитивне (додатне) значення фінансового результату, що свідчить про високу результативність господарської діяльності та ефективне використання капіталу.

«Негативне (від'ємне) значення категорії фінансового результату відображається у показнику збитку, яке свідчить про низький рівень або відсутність результативності господарської діяльності, неефективне управління ресурсним, виробничим та економічним потенціалами підприємства, невміле використання наявного капіталу, низьку якість роботи менеджменту підприємства тощо» [3].

В Україні визначення доходів підприємств регламентовано Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку. За П(С)БО 1, дохід – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу (за винятком внесків засновників), якщо оцінка доходу може бути достовірно визначена.

В Україні згідно П(С)БО 16 «Витрати» такими вважаються зменшення економічних вигод у формі вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком його вилучення або розподілення власниками) за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

«Величина фінансового результату є базисом, який забезпечує не тільки життєздатність суб'єкта господарювання, а й відображає рівень результативності, прибутковості господарської діяльності, можливості кількісного зростання основних економічних показників та характеризує потенціал стійкого розвитку підприємства» [4].

Отже, можна прийти до висновку, що категорія фінансових результатів є дуже складною та суперечливою. Тому чітке розуміння мети та алгоритму її визначення дасть можливість уникнути багатьох помилок у трактуванні фінансових результатів та їх практичному використанні.

Процес управління фінансовими результатами можна розглядати щонайменше з двох позицій:

- 1) як функцію фінансового менеджменту;

2) ототожнення з процесом управління прибутком підприємства.

Забезпечення ефективного управління фінансовими результатами, спонукає до необхідності побудови економічного механізму управління фінансовими результатами (ЕМУФР) господарської діяльності у рамках загальної системи управління промисловим підприємством.

ЕМУФР необхідно розглядати з погляду однієї із домінуючих організаційно-управлінських підсистем загальної системи управління господарською діяльністю промислового підприємства, реалізація якої націлена на забезпечення тенденції стійкого зростання прибутковості та оптимального економічного розвитку підприємства протягом довгострокової перспективи.

Економічний механізм управління фінансовими результатами господарської діяльності промислового підприємства — це динамічна, комплексна організаційно-управлінська підсистема, яка передбачає реалізацію спеціальних процедур (організації, інформаційного забезпечення, управління, контролю), спрямованих на забезпечення реалізації потенціалу економічного розвитку підприємства.

ЕМУФР господарської діяльності промислового підприємства повинен забезпечувати:

1) виконання усіх функцій управління фінансовими результатами (стимулювання, організаційна, інформаційна, координування, прогнозування, планування, моніторингу, аналізу, оптимізації, контролю);

2) реалізацію головної мети та ключових завдань управління фінансовими результатами у відповідності до визначеної мети, цілей, завдань загальної системи управління господарською діяльністю підприємства.

Здійснення процедур організації (організаційних процедур) в ЕМУФР забезпечує формування належних умов праці, залучення найбільш кваліфікованих та високопрофесійних фахівців до складу системи управління фінансовими результатами (СУФР), що сприяє оптимізації процесів розробки, прийняття та реалізації рішень, пов'язаних з управлінням фінансовими результатами господарської діяльності промислового підприємства.

Процедури управління виступають ключовою (базовою) ланкою реалізації ЕМУФР в господарській діяльності промислового підприємства, оскільки, передбачають здійснення головних операцій процесу управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання. Ефективність реалізації процедур управління, значною мірою, визначається рівнем якості процедур організації та інформаційного забезпечення працівників СУФР, які здійснюють виконання набору головних управлінських операцій, що складають основу безпосереднього управління фінансовими результатами господарської діяльності промислового підприємства.

Для практичного ілюстрування управління фінансовими результатами підприємства розглянемо це управління на прикладі ПАТ «Ямпільський консервний завод». Для цього, по-перше, проведемо фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства для вивчення його сильних і слабких сторін.

Основними видами продукції ПАТ "Ямпільський консервний завод" є: вишня натуральна, сік вишневий, варення черешневе, соус томатний Краснодарський. На жаль, у 2010-2013 роках підприємство не випускало продукції. Останній раз завод випускав продукцію у 2009 році, яку продовжує реалізовувати. В 2009 році на підприємстві вироблено 76 тис. умовних банок консервів, в тому числі: вишні натуральної - 63 тисяч умовних банок, абрикоси натуральної - 13 тисяч умовних банок. Всього виготовлено продукції на 294 тис. грн. у порівняльних цінах. Заготовлено вишень 29 т, абрикос - 6 т.

Для детального аналізу ділової активності ПАТ «Ямпільський консервний завод» розрахуємо наступні показники: коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання, період погашення дебіторської заборгованості, коефіцієнт та період оборотності кредиторської заборгованості, коефіцієнт та період оборотності запасів, тривалість операційного та фінансового циклу підприємства (дані взяті з річної фінансової звітності ПАТ «Ямпільський консервний завод» [5]).

Значення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості ПАТ «Ямпільський консервний завод» за 2011-2013 роки поступово зменшується, що негативно впливає на його діяльність, бо це свідчить про те, що дебіторська заборгованість рідше погашається.

Період погашення дебіторської заборгованості поступово збільшується, що приводить до зменшення грошових коштів та збільшує витрати, зв'язані з залученням додаткових коштів для фінансування поточної операційної діяльності. У 2011 році кредит погашався за 367,3 днів, у 2012 році – за 720 днів, у 2013 році – за 2571,4 днів. Найшвидше кредит погашався в 2011 році за 367,3 днів.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості найбільший у 2011 році, потім він скорочується у 2012 році у порівнянні з 2011 роком, а також і у 2013 році у порівнянні з 2012 роком, що позитивно впливає на стан ділової активності підприємства, бо підприємство ПАТ «Ямпільський консервний завод» може швидше оплатити неявну кредиторську заборгованість.

Значення періоду оборотності кредиторської заборгованості найменше у 2011 році, але потім зростає у 2012 році у порівнянні з 2011 роком, а також і у 2013 році у порівнянні з 2012 роком, тобто збільшується кількість днів для погашення взятого кредиту, що позитивно впливає на стан ділової активності цього підприємства.

Значення коефіцієнта оборотності запасів протягом трьох років залишається дуже низьким та зменшується до 0, що каже про те, що рівень оборотності запасів поступово зменшується, негативно відображаючись на діяльності ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Значення періоду оборотності запасів за всі три роки є надто високим, а також збільшується до 2013 року, тобто зростає кількість днів, необхідна на один оборот запасів, що негативно впливає на ділову активність ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Значення коефіцієнта тривалості операційного циклу суб'єкта господарювання збільшується, що негативно впливає на діяльність і ділову активність підприємства, бо кількість днів, яка необхідна для виробництва, продажу і оплати продукції збільшується, тобто підприємство тоді повинно зменшувати обсяги свого виробництва.

Значення коефіцієнта тривалості фінансового циклу суб'єкта господарювання до 2013 року зростає, що негативно впливає на діяльність ПАТ «Ямпільський консервний завод», також його значення не від'ємне, тобто у цього підприємства є потреба у грошових коштах.

Дані про показники ділової активності ПАТ «Ямпільський консервний завод» зведемо в табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз показників ділової активності ПАТ «Ямпільський консервний завод» за 2011-2013 роках

Назва показника	2011 р.	2012 р.	2013 р.	Зміни	
				2012 р. до 2011 р.	2013 р. до 2012 р.
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,98	0,5	0,14	-0,48	-0,36
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	367,3	720	2571,4	352,7	1851,4
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,26	0,16	0,01	-0,1	-0,15
Період оборотності кредиторської заборгованості, днів	1384,6	2250	36000	865,4	33750
Коефіцієнт оборотності запасів	0,01	0,005	0	-0,005	-0,005
Період оборотності запасів, днів	36000	72000	360/0	36000	-
Тривалість операційного циклу, днів	36367,3	72720	360/0+2571,4	36352,7	-
Тривалість фінансового циклу, днів	34982,7	70470	360/0+2571,4-36000	35487,3	-

Таким чином, з таблиці бачимо, що коефіцієнти та періоди ділової активності достатньо змінювалися, при цьому бачимо, що

підприємство має погані показники ділової активності, найгірші з яких воно демонструвало у 2013 році.

Для наглядного аналізу фінансової стійкості ПАТ «Ямпільський консервний завод» розрахуємо наступні показники: наявність власних обігових коштів, наявність власних коштів і довгострокових джерел формування запасів (функціонуючий капітал), загальну величину основних джерел формування запасів, трьохкомпонентний показник типа фінансової стійкості, коефіцієнт фінансової автономії (незалежності), коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт маневреності власного капіталу.

За всі три роки значення наявності власних обігових коштів за вирахуванням запасів є від'ємною величиною, яка зменшується до 2013 року, що свідчить про нестачу власних оборотних коштів на підприємстві.

За всі три роки значення наявності власних обігових коштів і довгострокових джерел формування запасів є від'ємною величиною, яка зменшується протягом трьох років, що свідчить про нестачку власних коштів і довгострокових джерел формування запасів на ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Значення коефіцієнта загальної величини основних джерел формування запасів за вирахування запасів у 2011-2013 роках є позитивною величиною, що свідчить про надлишок загальної величини основних джерел формування запасів, що гарно впливає на фінансову стійкість підприємства.

Оскільки значення показників наявності власних обігових коштів і наявності власних обігових коштів і довгострокових джерел формування запасів є від'ємними величинами, а показника загальної величини основних джерел формування запасів – позитивною, то відповідно надаємо їм значення «-1», «1» і «1». Тобто саме цей випадок (-1,-1,1) – це нестійке фінансове становище, має місце для ПАТ «Ямпільський консервний завод». У цій ситуації існує можливість відновлення рівноваги за рахунок поповнення джерел власних коштів, скорочення дебіторської заборгованості.

Коефіцієнт фінансової автономії ПАТ «Ямпільський консервний завод» за всі три роки вище, ніж його установлене критичне значення, що свідчить про незалежність підприємства від зовнішніх коштів фінансування, але значення цього коефіцієнту поволі зменшується до 2013 року, тобто частка власних коштів підприємства (власного капіталу) у загальній сумі коштів, авансованих в його діяльність, знижується, що каже про негативну тенденцію у виробництві.

Коефіцієнт фінансової залежності за всі три роки нижче критичного значення, що каже про незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, але спостерігається також негативна динаміка у 2013 році, коли збільшується частка позикового капіталу у загальній сумі фінансування підприємства та збільшується фінансова залежність підприємства, але загалом можна казати про позитивну тенденцію фінансової незалежності ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Значення коефіцієнта фінансового ризику на підприємстві за всі три роки було нижчим за критичне значення, що свідчить про низьку частку залучених коштів у загальній сумі фінансування підприємства, але збільшення цього коефіцієнта у динаміці говорить про зменшення фінансової стійкості заводу.

За всі три роки значення коефіцієнта маневреності власного капіталу є позитивною величиною, яка зменшується до 2013 року, що свідчить про те, що велика частина оборотного капіталу некапіталізована і обертається.

Дані про коефіцієнти фінансової стійкості ПАТ «Ямпільський консервний завод» зведемо в таблицю 2.

Таблиця 2

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості ПАТ «Ямпільський консервний завод» за 2011-2013 роки

Назва показника	2011 рік	2012 рік	2013 рік	Зміни	
				2012 рік до 2011 року	2013 рік до 2012 р.
Власні оборотні засоби	379,5	313,8	220	-65,7	-93,8
Функціонуючий капітал	379,5	313,8	228	-65,7	-85,8
Джерела формування запасів	477,4	450,2	379	-27,2	-71,2
Коефіцієнт фінансової автономії	0,92	0,88	0,86	-0,04	-0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	1,08	1,13	1,16	0,05	0,03
Коефіцієнт фінансового ризику	0,08	0,13	0,16	0,05	0,03
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,33	0,29	0,23	-0,04	-0,06

Ця таблиця надає інформацію про те, що всі коефіцієнти фінансової стійкості трохи змінюються у гіршу сторону, але залишаються некритичними, що свідчить про задовільний стан фінансової стійкості ПАТ «Ямпільський консервний завод», який погіршується до 2013 року.

Для наглядного аналізу ліквідності ПАТ «Ямпільський консервний завод» розрахуємо наступні показники: коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт строкової (критичної) ліквідності та коефіцієнт загальної (поточної) ліквідності.

За всі три роки коефіцієнта абсолютної ліквідності менше, ніж критичне значення та ще зменшується до 2013 року, що свідчить про недостатню абсолютну ліквідність активів підприємства та негативну динаміку у виробництві ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Значення коефіцієнта строкової (критичної) ліквідності за всі три роки перевищує критичне значення, але зменшується до 2013 року, що свідчить про достатню критичну (строкову) ліквідність активів підприємства та негативну динаміку цього показника на ПАТ «Ямпільський консервний завод».

У 2011-2013 роках значення коефіцієнта загальної (поточної) ліквідності більше за його критичне значення, але зменшується до 2013 року, що свідчить про негативну динаміку та достатню загальну (поточну) ліквідність активів ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Дані про показники ліквідності ПАТ «Ямпільський консервний завод» зведемо в таблицю 3.

Таблиця 3

Аналіз коефіцієнтів ліквідності ПАТ «Ямпільський консервний завод» за 2011-2013 роки

Назва показника	2011 рік	2012 рік	2013 рік	Зміни	
				2012 рік до 2011 року	2013 рік до 2012 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,003	0	0	-0,003	0
Коефіцієнт строкової (критичної) ліквідності	3,08	2,08	1,78	-1	-0,3
Коефіцієнт потокової ліквідності	4,88	3,36	2,5	-1,52	-0,86

Дані таблиці говорять про те, що ПАТ «Ямпільський консервний завод» протягом трьох років мав достатні показники ліквідності, за винятком коефіцієнта абсолютної ліквідності, який був дуже низьким, але до 2013 року спостерігається негативна динаміка зменшення усіх показників ліквідності.

Для наглядного аналізу рентабельності ПАТ «Ямпільський консервний завод» розрахуємо наступні показники: рентабельність сукупного капіталу, рентабельність власного капіталу, валову рентабельність продажів, операційну рентабельність продажів та чисту рентабельність продажів.

У 2011 році значення коефіцієнта рентабельності сукупного капіталу перевищує критичне значення, але близько до нього, а в 2012-

2013 роках воно стає від'ємним, що свідчить про критичний стан рентабельності сукупного капіталу підприємства, що погано впливає на думку інвесторів щодо ПАТ «Ямпільський консервний завод».

У 2011 році значення коефіцієнта рентабельності власного капіталу вище критичного, але у 2012-2013 роках воно зменшується та не перевищує критичне значення, що свідчить про поганий стан рентабельності власного капіталу підприємства, що погано впливає на думку акціонерів щодо нього.

Значення коефіцієнта валової рентабельності продажів перевищує критичне значення, збільшується до 2013 року, що свідчить про те, що валова рентабельність продажів у нормі, та є позитивна динаміка, тобто виробнича діяльність та політика ціноутворення підприємства досить ефективна.

Значення коефіцієнта операційної рентабельності продажів за всі три роки трохи не перевищує критичне значення, що свідчить про поганий стан операційної рентабельності продажів ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Значення коефіцієнта чистої рентабельності продажів в 2011 році вище за критичне значення, але знижується та не перевищує його у 2012-2013 роках, що свідчить про поганий стан чистої рентабельності продажів ПАТ «Ямпільський консервний завод».

Дані про рентабельність ПАТ «Ямпільський консервний завод» зведемо в таблицю 4.

Таблиця 4

Аналіз показників рентабельності ПАТ «Ямпільський консервний завод» за 2011-2013 роки

Назва показника	2011 рік	2012 рік	2013 рік	Зміни	
				2012 рік до 2011 року	2013 рік до 2012 р.
Рентабельність сукупного капіталу	0,06	-0,05	-0,1	-0,11	-0,05
Рентабельність власного капіталу	0,07	-0,06	-0,13	-0,13	-0,07
Валова рентабельність продажів	0,66	0,7	1	0,04	0,3
Операційна рентабельність продажів	-5,56	-12,61	-261	-7,05	-248,39
Чиста рентабельність продажів	2,52	-4,98	-125	-7,5	-120,02

Таблиця надає інформацію про те, що ПАТ «Ямпільський консервний завод» має погані показники рентабельності, за винятком валової рентабельності продажів, та є негативна тенденція спадання у всіх показників.

З наведеного фінансово-економічного аналізу ПАТ «Ямпільський консервний завод» можна зробити висновки щодо політики управління фінансовими результатами підприємства. По-перше, ПАТ «Ямпільський консервний завод» повинно звернути увагу на показники ділової активності, в особливості, на коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, тобто підприємству необхідно зменшити обсяги дебіторської заборгованості для більш ефективної роботи. Також заводу необхідно зменшити обсяг запасів, що стабілізує значення коефіцієнта оборотності запасів. Крім цього, такі дії допоможуть підприємству зменшити тривалість операційного та фінансового циклу.

По-друге, підприємство повинне звернути увагу на показники фінансової стійкості, в особливості, на показник власних оборотних коштів, яких не вистачає; тому заводу необхідно збільшити обсяги власного капіталу або зменшити обсяги запасів. Ці міри призведуть також до збільшення функціонуючого капіталу, а також до стабілізації фінансового становища ПАТ «Ямпільський консервний завод».

По-третє, підприємство має дуже погані показники ліквідності, що свідчить про необхідність або збільшення суми ліквідних активів, або до зменшення суми короткострокових пасивів.

В-четвертих, зменшення рентабельності сукупного капіталу говорить про те, що необхідно збільшувати обсяги прибутку підприємства; зменшення рентабельності власного капіталу свідчить про те, що необхідно збільшувати частину прибутку в структурі власного капіталу; критичне значення показника операційної рентабельності продажів говорить про те, що завод повинен збільшити частку операційного прибутку у структурі виручки від реалізації; зниження чистої рентабельності продажів свідчить про необхідність збільшення обсягу чистого прибутку.

Висновки та пропозиції. З проведеного дослідження економічного стану ПАТ «Ямпільський консервний завод» бачимо, що загалом підприємство проводить неефективну політику управління фінансовими результатами, яка найбільш результативно проявляється у регулюванні показників фінансової стійкості. Але більшість показників підприємства є критичними, що вимагає вдосконалення процесу управління фінансовими результатами. Наведений аналіз дозволяє надати наступні пропозиції щодо цього: зменшити обсяги дебіторської заборгованості, зменшити обсяги запасів, збільшити обсяги власного капіталу, збільшити суму ліквідних активів, зменшити суму короткострокових пасивів, збільшити обсяги чистого прибутку.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

- 1) Рябенков О.В. Напрями удосконалення політики управління фінансовими результатами промислового підприємства / О.В. Рябенков // Механізм регулювання економіки. – 2012. – №1. – С.196-203.
- 2) Дробишева О.О. Управління фінансовими результатами діяльності промислового підприємства / О.О. Дробишева, А. Рижков // Економічний вісник Запорізької державної інженерної Академії. – 2013. - №5. – С. 188-196.
- 3) Говорушко Т.А. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства / Т.А. Говорушко, М.І. Арич // Економічний аналіз. – 2012. - №11. – С. 117-121.
- 4) Чернецька О.В. Теоретичні аспекти функціонування системи управління фінансовими результатами аграрних підприємств / О.В. Чернецька // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2014. - № 149. – С. 295-302.
- 5) Електронні бази даних Сміда / ПАТ «Ямпільський консервний завод» [Електронний ресурс]: <http://smida.gov.ua/db/participant/00374025>